

Βασικά βήματα διερεύνησης επιδημίας κρουσμάτων γαστρεντερίτιδας σε ξενοδοχείο

1. Εισαγωγή

Τα κύρια συμπτώματα της γαστρεντερίτιδας είναι η διάρροια, η ναυτία, οι έμετοι, το κοιλιακό άλγος και ο πυρετός. Πολλοί διαφορετικοί μικροοργανισμοί μπορούν να προκαλέσουν τα συμπτώματα αυτά. Η γαστρεντερίτιδα μπορεί να μεταδοθεί α) από άτομο σε άτομο, β) με κατανάλωση μολυσμένου τροφίμου ή νερού, γ) μέσω σταγονιδίων που απελευθερώνονται κατά τον έμετο και δ) μέσω επαφής με μολυσμένες επιφάνειες.

Η εμφάνιση κρουσμάτων γαστρεντερίτιδας σε ξενοδοχεία δεν είναι σπάνιο φαινόμενο. Ωστόσο, όπως έχει φανεί στο παρελθόν κάποιες φορές τέτοιου είδους συμβάντα, ενώ θα μπορούσαν να περιοριστούν έγκαιρα και αποτελεσματικά, πήραν διαστάσεις, προκαλώντας ανησυχία τόσο στους ενοίκους όσο και στο προσωπικό των ξενοδοχείων.

2. Στόχοι αρχικής επιδημιολογικής διερεύνησης των συρροών κρουσμάτων/επιδημιών γαστρεντερίτιδας σε ξενοδοχείο:

- επιβεβαίωση της επιδημίας
- καταγραφή των κρουσμάτων και των βασικών χαρακτηριστικών τους
- ανεύρεση του αιτιολογικού παράγοντα της επιδημίας
- αναχαίτιση της συρροής/επιδημίας, πρόληψη εμφάνισης νέων κρουσμάτων και αποτροπή παρόμοιας συρροής / επιδημίας στο μέλλον
- επισήμανση των συνθηκών που οδήγησαν στην εμφάνιση της επιδημίας

3. Ενέργειες

3.1 Επιβεβαίωση της επιδημίας και καταγραφή των κρουσμάτων και των βασικών χαρακτηριστικών τους

- επικοινωνία με μονάδα υγείας / γιατρό (πλησιέστερη μονάδα υγείας στο ξενοδοχείο ή με ιατρό που συνεργάζεται με το ξενοδοχείο)
- επικοινωνία με το διευθυντή του ξενοδοχείου για επιβεβαίωση της πληροφορίας, εκτίμηση του μεγέθους του φαινομένου και παροχή συμβουλευτικής για τη λήψη μέτρων
- συμπλήρωση δελτίου καταγραφής κρουσμάτων γαστρεντερίτιδας. Οι πληροφορίες που πρέπει να ληφθούν είναι ο αριθμός κρουσμάτων, η εκτίμηση αν υπάρχουν και άλλα κρούσματα, η κλινική εικόνα των κρουσμάτων και ο χρόνος έναρξης των συμπτωμάτων, καθώς και ο τόπος/χώρος κατανάλωσης του πιθανού ύποπτου τροφίμου (αν υπάρχει).
- καταγραφή των στοιχείων επικοινωνίας των κρουσμάτων (Έλληνες ή αλλοδαποί) για την περίπτωση που χρειαστούν περισσότερες πληροφορίες

3.2 Ανεύρεση του αιτιολογικού παράγοντα της επιδημίας

- σύσταση στις υπηρεσίες υγείας που υποδέχονται τους ασθενείς για συλλογή δειγμάτων κοπράνων ή και εμεσμάτων και αποστολή τους για εργαστηριακό έλεγχο (κατόπιν συνεννόησης με τον ΕΟΔΥ).
- άμεση λήψη δειγμάτων τροφίμων και πρώτων υλών από την κουζίνα για εργαστηριακό έλεγχο.

3.3 Αναχαίτιση της συρροής/επιδημίας και πρόληψη εμφάνισης νέων κρουσμάτων

- ενημέρωση των ενοίκων για την τήρηση των κανόνων υγιεινής και το επιμελές πλύσιμο των χεριών.
- σύσταση για α) παραμονή των ενοίκων με γαστρεντερίτιδα στο δωμάτιο τους για όσο διαρκούν τα συμπτώματα, β) σίτιση εντός των δωματίων και όχι στην τραπεζαρία και γ) αποφυγή χρήσης της πισίνας. Οι συστάσεις αυτές θα πρέπει να τηρούνται έως και 48 ώρες μετά την αποδρομή των συμπτωμάτων.

- ενημέρωση του προσωπικού για τήρηση των κανόνων υγιεινής, ιδιαίτερα στο χώρο της κουζίνας, του εστιατορίου, της πισίνας και σχολαστική απολύμανση των επιφανειών. Οι εργαζόμενοι και ιδιαίτερα όσοι εμπλέκονται στο χειρισμό τροφίμων, θα πρέπει σε περίπτωση που εκδηλώσουν συμπτώματα να απομακρύνονται από τα καθήκοντά τους για όσο διάστημα διαρκούν αυτά και για τουλάχιστον 48 ώρες μετά την αποδρομή τους.
- ο προσεκτικός καθαρισμός των δωματίων όπου φιλοξενούνται υγιείς ένοικοι πρέπει να προηγείται του καθαρισμού των δωματίων και των λοιπών χώρων όπου έχουν φιλοξενηθεί ασθενείς.

3.4 Διερεύνηση των συνθηκών που οδήγησαν στην εμφάνιση της επιδημίας

- επιτόπιος υγειονομικός έλεγχος στον χώρο της κουζίνας και στις λοιπές εγκαταστάσεις του ξενοδοχείου.
- αναζητείται α) πιθανή σύνδεση μεταξύ των κρουσμάτων και κοινές δραστηριότητες εντός και εκτός ξενοδοχείου, β) κατανάλωση κοινού τροφίμου/γεύματος εντός ή εκτός ξενοδοχείου, γ) παράλληλη έξαρση κρουσμάτων γαστρεντερίτιδας στην κοινότητα γύρω από το ξενοδοχείο ή σε άλλα ξενοδοχεία της ίδιας περιοχής, δ) προβλήματα με το δίκτυο ύδρευσης της περιοχής (πρόσφατα έργα / βλάβες)

Για την αρτιότερη διερεύνηση της επιδημίας και την ανεύρεση της πηγής της είναι πιθανόν να χρειαστεί η διεξαγωγή αναλυτικής επιδημιολογικής μελέτης (μελέτης σειρών ή μελέτης ασθενών – μαρτύρων), ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της επιδημίας.

Οι ερωτήσεις που θα τεθούν και η διερεύνηση που θα αποφασιστεί να γίνει στη συνέχεια εξαρτάται α) από τον αριθμό των καταγεγραμμένων κρουσμάτων, β) την κλινική τους εικόνα, γ) τον πιθανό αιτιολογικό παράγοντα, δ) τα βασικά επιδημιολογικά χαρακτηριστικά της επιδημίας.

Τέλος, σας συστήνουμε σε περίπτωση εμφάνισης κρουσμάτων γαστρεντερίτιδας να ενημερώνετε άμεσα το Τμήμα Τροφιμογενών και

Υδατογενών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για τα Λοιμώδη Νοσήματα του ΕΟΔΥ στα τηλέφωνα 210-52.12.361,-853,-109,-091 (ή στο 210-52.12.054 μετά τις 17:00 και τα Σαββατοκύριακα), έτσι ώστε να λάβετε την απαραίτητη στήριξη σχετικά με το χειρισμό της κατάστασης.